

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Εκφωνηθείς από αναπλ. Καθηγητή Ρήγα Γιοβαννόπουλο)

17.05.2023

Σεβαστέ μας καθηγητά,

Αγαπημένε μας Βασίλη,

Ετοιμαζόμαστε σε λίγες μέρες να συναντηθούμε και φέτος στην ετήσια Γ.Σ. μιας μεγάλης εταιρίας που σε περιέβαλλε, όπως τόσοι και τόσοι, με την εμπιστοσύνη της και να που η ζωή άλλα κελεύει.

Τώρα, σε μένα έλαχε η τιμή και το θλιβερό καθήκον του ύστατου αποχαιρετισμού εκ μέρους των συναδέλφων σου του Τομέα Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στον οποίο υπηρέτησες ευσυνείδητα σχεδόν τέσσερις δεκαετίες, αφήνοντας ανεξίτηλο το αποτύπωμά σου στη διδασκαλία και στην έρευνα.

Καταλείποντας, κυρίως, το παράδειγμα του μαχητή της ζωής και του πνεύματος που κατόρθωσε δυσίν κυρίως δουλεύειν με αξιοζήλευτη και ισόκυρη επιτυχία: αφενός την Επιστήμη του Εμπορικού Δικαίου από τις θέσεις του πανεπιστημιακού δασκάλου, του συγγραφέα, αλλά και του επιμελητή εκδόσεων ή του επιστημονικού υπευθύνου νομικών περιοδικών και αφετέρου τη λεγόμενη «μάχιμη δικηγορία». Κι εκεί διέπρεψες στην πρώτη γραμμή των αγωνιστών του ακροατηρίου και της διαιτησίας, του καλάμου των δικογράφων και των γνωμοδοτήσεων, ως μέλος Ανωτάτων Δικανικών Σχηματισμών, αλλά και Διοικητικών Συμβουλίων και Ελεγκτικών Επιτροπών μεγάλων εταιριών. Με τον

τρόπο αυτόν, κατόρθωσες να αποκτήσεις προς όφελος της έρευνας και της διδασκαλίας σου δυσεύρετες πρακτικές γνώσεις και παραστάσεις, που τα κοινωνούσες στους αναγνώστες και τους φοιτητές σου, μεγιστοποιώντας τη δραστικότητα της διδασκαλίας σου και εμφυσώντας τους την αγάπη για το Εμπορικό Δίκαιο.

Όλα αυτά, τα οποία δεν θέλω τούτη τη στιγμή να απαριθμήσω με λεπτομέρεια, ήταν απολύτως δικά σου επιτεύγματα. Επιτεύγματα της οξύνοιας, της γνώσης, της εργατικότητας και κυρίως της ακατάβλητης ζωτικότητάς του. Ζωτικότητας τέτοιας έντασης που κατάφερε στο τέλος να υπερνικήσει με τρόπο σχεδόν υπερφυσικό ακόμη και το χτύπημα που σου επιφύλασσε το ακαταπρόσβητο σώμα σου στα στερνά του.

Τίποτε δεν σου χαρίστηκε. Ξεκίνησες ένα φτωχό παιδί από το χωριό σου, την Κουνινά Αιγιαλείας και κατόρθωσες να χαράξεις δια βίου μια πορεία αριστείας και προκοπής. Αρίστευσες ως φοιτητής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης και του Μονάχου και μετέπειτα ως διδάκτορας της Νομικής Σχολής Θεσσαλονίκης, την εποχή της έδρας, όπου -όχι το άριστα- αλλά και αυτή ακόμη η προσπάθεια στη βαθμίδα των επί διδακτορία σπουδών έμοιαζε δυσπρόσιτη υπό την κρίση ιερών τεράτων του Εμπορικού Δικαίου. Κατόρθωσες να ανέλθεις όλες τις καθηγητικές βαθμίδες, παράγοντας έργο πλούσιο και πολυσχιδές και μονογραφίες μνημειώδεις που έχουν καταστεί εδώ και πολλές δεκαετίες σταθερά σημεία αναφοράς στην επιστήμη, τη νομολογία και την πράξη. Μόνο τα βιβλία σου στο δίκαιο των εταιριών και της διανοητικής ιδιοκτησίας θα αρκούσαν για να σε κατατάξουν στη χορεία των μεγάλων εμπορικολόγων της χώρας. Εσύ όχι μόνο συνέχισες να τα ανανεώνεις μέχρι κυριολεκτικά το τέλος της ζωής σου, αλλά και τα

συμπλήρωσες με αναρίθμητες επιμέρους εξειδικευμένες μελέτες και γνωμοδοτήσεις που καταλαμβάνουν τα περισσότερα από τα γνωστικά αντικείμενα του εμπορικού δικαίου.

Και όλα τούτα τα κατόρθωσες όχι μέσα στην άνεση του σπουδαστηρίου και υπό καθεστώς ελεύθερης διάθεσης του χρόνου, παρά εν μέσω δικηγορικών προθεσμιών, δικογράφων και ακροατηρίων απ' άκρη σ' άκρη της Ελλάδας, ταξιδεύοντας με αεροπλάνα, με αυτοκίνητα και ταξί από την Αλεξανδρούπολη ως την Καλαμάτα μόνος ή με τους άξιους συνεργάτες Σου. Γιατί ήσουν από τους πρώτους που συνέλαβαν τη δύναμη της σύμπραξης και της συνεργασίας στη δικηγορία και πρωτοπόρησες και εδώ συμμετέχοντας από πολύ νωρίς στη σύσταση μιας από τις πρώτες δικηγορικές εταιρίες της πόλης μας και, στη συνέχεια δημιουργώντας μια νεότερη δική σου. Καταφέρνοντας να επιλέγεις πάντα τους καλύτερους και να τους διαπλάθεις προς την βέλτιστη εκδοχή του εαυτού τους. Κοντά σου μαθήτευσαν και ανδρώθηκαν δικηγορικά πλήθος αποφοίτων της νομικής, στους οποίους προσέφερες απλόχερα την αγάπη και τη γνώση σου. Η δε βοήθειά σου σε όλους τους συναδέλφους δικηγόρους ήταν πάντα αμέριστη και χωρίς διακρίσεις.

Ευτύχησες να έχεις δίπλα σου ως άξιους συμπαραστάτες της ζωής σου ως το τέλος τους δικούς σου ανθρώπους. Τη συνοδοιπόρο στη ζωή και στο Πανεπιστήμιο Ματίνα Κορδή-Αντωνοπούλου, και τις κόρες σου, Μαρίνα και τις δίδυμες Δανάη και Μυρτώ. Η πρώτη, άξια επιστήμονας σε άλλο από εσένα κλάδο, σου χάρισε πρώτη τη χαρά της συνέχειας της γενιάς σου με τον αγαπημένο σου εγγονό. Οι δίδυμες έγιναν Ατλαντίδες της επιστήμης σου στο πλάι σου. Μέστωσαν υπό τη διδαχή και το παράδειγμά σου, στηρίζουν με τις

δικές τους πια δυνάμεις το δικηγορικό οικοδόμημά σου και συνεχίζουν επάξια το έργο σου ήδη για δεύτερη και εύχομαι για περισσότερες γενιές.

Ο ομιλών μαρτυρεί δημοσίως ως οφειλέτης και μαθητής σου. Είχα την τύχη να σε έχω καθηγητή ως προπτυχιακός φοιτητής και να σε συναντήσω πρώτον πρώτον στον Τομέα μας, όταν επέστρεψα από τη Γερμανία και διορίστηκα επιστημονικός συνεργάτης στο διατομεακό μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Εργαστηρίου «Η Επιχείρηση στην Κοινοτική έννομη τάξη». Σε αυτή την επιστημονική γνωριμία μας και στη μετέπειτα συνεργασία μας αισθάνομαι ότι χρωστώ μεγάλο μέρος της πορείας μου στο Πανεπιστήμιο και θα σου είμαι εσαεί ευγνώμων για τη στοργή και την εμπιστοσύνη που πάντοτε έδειχνες στο πρόσωπο και στο επιστημονικό έργο μου. Αντίστοιχα αισθάνονται και πολύ άλλοι αρχαιότεροι και νεότεροι συνάδελφοι του τομέα μας και της Σχολής μας και είμαι σίγουρος ότι με αυτά τα λόγια διερμηνεύω τα αισθήματα όλων μας. Είχα, επίσης, την τύχη να συνεργαστώ μαζί σου κατά καιρούς δικηγορικά και γνωμοδοτικά και να διδαχθώ από την επαγγελματική ευσυνειδησία, το προσανατολισμένο στην πράξη πνεύμα σου και την, όπως προανέφερα, ακατάβλητη αντοχή και ζωτικότητα σου.

Καλέ μας Δάσκαλε!

Είσαι υπόδειγμα συνδυασμού ακαδημαϊκού δασκάλου και δικηγόρου και παράδειγμα προς μίμηση για όλους μας. Ανθρώπους σαν κι εσένα δεν τους αποχαιρετάς, ακόμη και όταν περνούν στο Επέκεινα. Τους τοποθετείς στο στερέωμα των ιδανικών σου για όλη τη διάρκεια του βίου σου ως οδηγούς και συνομιλητές σου.

Καλό ταξίδι και Καλόν Παράδεισο αγαπημένε μας.